

АНАЛІЗУ МІГРАЦІЇ ТА РИНКУ ПРАЦІ ПОСТРАДЯНСЬКИХ КРАЇН

Ступінь вищої освіти – Другий (магістерський)
 Освітньо-професійна програма: 292 Міжнародні економічні відносини

Курс навчання: 2, семестр 3

Кількість кредитів: 3 (90 годин)

Мова викладання: українська

Дні, час, місце: Французький б-р, 24/26, за розкладом

Консультації: Французький б-р, 24/26, щотижнево за розкладом

СИЛАБУС

Викладач:	доктор економічних наук, професор, Якубовський Сергій Олексійович
Кафедра:	Світового господарства і міжнародних економічних відносин
Контактна інформація:	sergey_yakubovskiy@yahoo.com

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі студентами здійснюється через вказаний E-mail, зустрічі на консультаціях (очні та он-лайн)

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Дана навчальна дисципліна є практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в області міжнародних економічних відносин. *Метою* дисципліни є формування системи знань щодо методико-організаційних засад аналізу міграції та ринку праці пострадянських країн. Основними *завданнями* є: засвоєння методології аналізу міграції та ринку праці пострадянських країн; формування цілісного бачення процесу проведення аналізу міграції та ринку праці пострадянських країн; опанування студентами навичками збору та аналізу джерел інформації щодо міграції та ринку праці пострадянських країн; поглиблення та обґрунтування знань з міжнародних економічних відносин.

ОПИС КУРСУ

Курс буде викладений у формі лабораторних занять (30 год.) та організації самостійної роботи студентів (60 год.).

Зміст навчальної дисципліни

Тема	Результати навчання	Завдання
Тема 1. Теоретичні основи дослідження проблем ринку праці пострадянських країн.	Знати і розуміти: взаємозв'язок ринків в умовах міжсистемної економіки; сутність ринку праці та його класифікація; складові ринку праці; сегментація ринку праці; механізм функціонування та регулювання ринку праці; моделі ринку праці; ринок праці та трудова мобільність населення; міжнародний ринок праці: його розвиток і становлення; процеси відтворення робочої сили в різних типах економічних систем.	Питання, практичні задачі, ситуаційні вправи та проблемні ситуації

<p>Тема 2. Теоретичні основи аналізу міграції пострадянських країн.</p>	<p>Знати і розуміти: причини виникнення і етапи розвитку міжнародної міграції; розвиток теорій міжнародної міграції.; методика дослідження міжнародної міграції робочої сили; економічний вплив та наслідки міграції робочої сили; державне регулювання міграції робочої сили; хвилі міграції й особливості її сучасного етапу; міжнародні правові документи, що регулюють рух робочої сили.</p>	<p>Питання, практичні задачі, ситуаційні вправи та проблемні ситуації</p>
<p>Тема 3. Аналіз міграції та ринку праці середньоазіатських країн пострадянського союзу.</p>	<p>Знати і розуміти: процес інтеграції середньоазіатських країн пострадянського союзу у міжнародний ринок праці; соціально-економічні чинники міграційного процесу у середньоазіатських країн пострадянського союзу; наслідки міжнародної міграції для економік середньоазіатських країн пострадянського союзу; значення грошових переказів мігрантів для економік середньоазіатських країн пострадянського союзу; регіональну диференціацію як чинник міграційних потоків з середньоазіатських країн пострадянського союзу; взаємозв'язок між рівнем безробіття та міграційними потоками у середньоазіатських країнах пострадянського союзу; регулювання міжнародної трудової міграції у середньоазіатських країнах пострадянського союзу.</p>	<p>Питання, практичні задачі, ситуаційні вправи та проблемні ситуації</p>
<p>Тема 4. Аналіз міграції та ринку праці закавказьких країн пострадянського союзу.</p>	<p>Знати і розуміти: процес інтеграції закавказьких країн пострадянського союзу у міжнародний ринок праці; соціально-економічні чинники міграційного процесу у закавказьких країн пострадянського союзу; наслідки міжнародної міграції для економік закавказьких країн пострадянського союзу; значення грошових переказів мігрантів для економік закавказьких країн пострадянського союзу; взаємозв'язок між рівнем безробіття та міграційними потоками у закавказьких країнах пострадянського союзу; регулювання міжнародної трудової міграції у закавказьких країнах пострадянського союзу.</p>	<p>Питання, практичні задачі, ситуаційні вправи та проблемні ситуації</p>
<p>Тема 5. Аналіз міграції та ринку праці прибалтійських країн пострадянського союзу.</p>	<p>Знати і розуміти: процес інтеграції прибалтійських країн пострадянського союзу у міжнародний ринок праці; соціально-економічні чинники міграційного процесу у прибалтійських країн пострадянського союзу; наслідки міжнародної міграції для економік прибалтійських країн пострадянського союзу; значення грошових переказів мігрантів для економік прибалтійських країн пострадянського союзу; взаємозв'язок між рівнем безробіття та міграційними потоками у прибалтійських країнах пострадянського союзу; регулювання міжнародної трудової міграції у прибалтійських країнах пострадянського союзу.</p>	<p>Питання, практичні задачі, ситуаційні вправи та проблемні ситуації</p>

Тема 6. Аналіз міграції та ринку праці слов'янських країн пострадянського союзу.	Знати і розуміти: процес інтеграції слов'янських країн пострадянського союзу у міжнародний ринок праці; соціально-економічні чинники міграційного процесу у слов'янських країн пострадянського союзу; наслідки міжнародної міграції для економік слов'янських країн пострадянського союзу; значення грошових переказів мігрантів для економік слов'янських країн пострадянського союзу; взаємозв'язок між рівнем безробіття та міграційними потоками у слов'янських країнах пострадянського союзу; регулювання міжнародної трудової міграції у слов'янських країнах пострадянського союзу.	Питання, практичні задачі, ситуаційні вправи та проблемні ситуації
Тема 7. Аналіз міграції та ринку праці України.	Знати і розуміти: особливості ринку праці та міграційних потоків в Україні; процес інтеграції України у міжнародний ринок праці; соціально-економічні чинники міграційного процесу в Україні; наслідки міжнародної міграції для економіки України; значення грошових переказів мігрантів для економіки України; взаємозв'язок між рівнем безробіття та міграційними потоками України; регіональну диференціацію як чинник міграційних потоків з України; регулювання міжнародної трудової міграції в Україні.	Питання, практичні задачі, ситуаційні вправи та проблемні ситуації

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Іващук І. О., Стахова Н. В., Живко М. А. Міжнародні міграційні процеси: навчальний посібник. Тернопіль: ЗУНУ, 2022. 204 с.
2. Єсінова Н.І. Економіка праці та соціально-трудові відносини : навч.-метод. посібник / Н. І. Єсінова. Х. : ХДУХТ, 2017. 189 с.
3. Економіка зарубіжних країн: конспект лекцій: навчальний посібник / С. В. Нараєвський, К.Ю. Редько: КПІ ім. Ігоря Сікорського Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 104 с.
4. Економіка зарубіжних країн: підручник / Голіков А., Черномаз П., Дейнека Д. та інш. К.: ЦНЛ, 2019. 400 с.
5. Правові виклики сучасності: міжнародна міграція в умовах глобалізації : Матеріали І Міжнар. наук.-практ. онлайн конф. (Чернівці, 23 жовтня 2020 р.) / [редкол.: Н.Д. Гетьманцева. Чернівці: Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 236 с.
6. Ринок праці: практикум: навч. посіб. / Є.А. Удовицька, Т.В.Павленко, Т.П.Лободзинська; Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 68 с.
7. Міжнародні економічні відносини: підручник / за заг. ред. Амеліна. Київ: ЦНЛ, 2019.256 с
8. Міжнародна економіка: підручник / за заг. ред. Олена Лебедева. Київ : ЦНЛ, 2019. 416 с
9. Темпоральні характеристики зовнішньої трудової міграції в Україні / І. П. Майданік. Київ: Ін-т демографії та соц. досліджень імені М. В. Птухи НАН України, 2020. 271 с
10. Комарницька, Н. М. Вимушена міграція та її вплив на ринок праці в Україні. Наукові перспективи. 2022. № 6(24). С. 306-319

ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль проводиться під час лабораторних занять.
Методи поточного контролю:

- усний контроль: індивідуальне / фронтальне опитування, бесіда, захист рефератів, доповідь, оцінювання доповідей;
- письмовий контроль: оцінювання якості виконання самостійної роботи за темами - тестів для самоперевірки, оцінювання розв'язання задач, виконання вправ;
- тестовий контроль: тестування бланкове за змістовними модулями.

Поточний контроль							Сума балів
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	100 балів
10	15	15	15	15	15	15	

Підсумковий контроль за дисципліною – залік. Якщо за результатами поточного контролю здобувач вищої освіти набрав 60 і більше балів, проте хоче поліпшити свій підсумковий результат, він може виконати залікове завдання (індивідуальне навчально-дослідне завдання), або пройти усне опитування на знання змісту основних наукових понять і з урахуванням його результатів підвищити свою підсумкову оцінку з дисципліни

Для студентів, які набрали впродовж семестру сумарно меншу кількість балів, ніж мінімум для заліку (60), допускається виконання додаткового завдання за темами лекційних, семінарських занять чи самостійної (ІНДЗ) роботи або надається можливість пройти усне опитування на знання змісту навчальної дисципліни.

Самостійна робота студентів складається з самостійного вивчення певного переліку тем або тем, що потребують поглибленого вивчення. Питання з тем, що відведені на самостійне вивчення включені до контрольних заходів. Увесь обсяг СР містить завдання які вимагають від студента систематичну самостійну роботу.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів і перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (80 % від можливої максимальної кількості балів). Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності регламентується Кодексом академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents>).

Списування під час виконання контрольних заходів заборонені (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування, тощо) навчання може відбуватись он-лайн з використанням дистанційних технологій за погодженням з деканатом. Порядок та умови такого навчання регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents>). У випадку відсутності здобувача на лекції або практичному занятті він зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття через опитування в поза аудиторний час (час консультацій викладача). Невідпрацьовані заняття вважаються незданими і за них не нараховується оцінка в балах. У підсумку, оцінені за 100-бальною системою, знання здобувача відображаються у заліково-екзаменаційній відомості та заліковій книжці.